

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce F. A., zastoupeného JUDr. Vilémem Urbišem, advokátem se sídlem Bruntál, Eduarda Beneše 21, proti žalovanému Ministerstvu pro životní prostředí, se sídlem Praha 10, Vršovická 65 v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 1999, č. j. 870/3/2189, 2545/99-Do,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva pro životní prostředí, územního odboru pro Olomouckou oblast ze dne 10. 12. 1999, č. j. 870/3/2189, 2545/99-Do, kterým bylo změněno rozhodnutí Správy Chráněné krajinné oblasti Jeseníky ze dne 27. 7. 1999, č. j. 2135/99 tak, že byl nahrazen výrok novým zněním, jímž bylo žalobci zakázáno podle § 66 zákona č. 114/1992 Sb. zadržování a odběr povrchových vod z vodního toku Střední Opava pro jeho

malou vodní elektrárnu v k. ú. Ž., lokalita „H.“, město Vrbno pod Pradědem, a to do doby povolení této činnosti příslušným rozhodnutím vodo hospodářského orgánu.

Proti tomu žalobce namítá, že postupem správních orgánů obou stupňů došlo k nesprávnému výkladu zákona při jeho aplikaci na konkrétní stav, ke zneužití práva a k jeho šikanoznímu výkonu. Nenastala taková změna poměrů, která by odůvodňovala použití ustanovení § 66 zákona, které má chránit před okamžitým negativním dopadem jakékoliv činnosti člověka na přírodu a taková situace v daném místě a čase nenastala a netrvá. Situace byla vyvolána následky povodně v r. 1997, kdy byl jím postavený jez smeten a na jeho místě byly provedeny nepovolené zásahy do jezu a říčního koryta stavební společností. Rekonstrukci jezu ohlásil příslušnému stavebnímu úřadu (tehdy Okresní úřad v Bruntále), který do 30 dnů nijak nereagoval; proto žalobce vyšel ze zákonné fikce, že tento postup má účinky souhlasu stavebního orgánu a že tedy disponuje povolením jak k nakládání s vodami, tak i s oprávněním jez provozovat. Správa chráněné krajinné oblasti vyšla z určitého nesprávného skutkového stavu, a pokud ten nebyl v odvolacím řízení doplněn ani změněn, tak napadené rozhodnutí nemá oporu v řádně zjištěném skutkovém stavu, a proto je nepřezkoumatelné. Za hlavní považuje žalobce námitku proti formálnímu pochybení, když prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno podjatým pracovníkem a žalovaný námitku podjatosti nevezl v úvahu, vypořádal se s ní nepřesvědčivě. Přitom problém podjatosti není ve formálním naplnění znaku podjatosti Mgr. B., ale ve způsobu aplikace zákona úředníkem státní správy, který si zákon vykládá po svém. Na vznik stavu, který nastal, má podíl i Správa CHKO Jeseníky a žalovaný, neboť není dořešena nulita správního aktu povolujícího provoz MVE a odběr povrchových vod, když podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 3. 1998 „č. j. 6A 198/985“ nemůže jít nečinnost správního orgánu k tíži občana. Podjatost i skutečnost, že správním orgánem nebyl řešen nedovolený zásah do říčního koryta, mají za následek, že žalobce nemohl obnovit MVE na původním místě. Prvostupňové rozhodnutí trpí formálními i obsahovými vadami, chybí mu správný výrok i logické a správné odůvodnění. Žalobce poukazuje na princip ducha zákona oproti naplnění jeho strohé litery, když v daném případě byl postup orgánů ochrany přírody v rozporu s duchem zákona. Nelze přejít tvrzení správních orgánů obou stupňů, že odběr povrchové vody je významným zásahem do ekosystému daného úseku a že provoz MVE těžce a trvale poškozuje zájmy ochrany přírody a krajiny. Zákaz činnosti lze vyslovit pouze v případě hrozby nedovolené změny obecně nebo zvláště chráněných částí přírody. Nic takového z důvodů obou rozhodnutí nevyplývá. Právě argumentace o škodlivosti provozu MVE je jedním z prvků podjatosti, když provoz MVE byl v r. 1999 podroben kontrole ze strany ČIŽP se závěrem, že způsob odběru povrchových vod neodporuje zákonu ani nepoškozuje přírodu. Dále žalobce poukazuje na stanovisko Okresního úřadu v Bruntále - referátu životního prostředí ze dne 7. 2. 2000, kde je uvedeno, že není důvod vydávat jakékoliv jiné povolení k nakládání s vodami, když předcházející rozhodnutí stále platí a ohlášení stavebních úprav na jezu je zcela postačující a odpovídající zákonu. To nasvědčuje účelovému výkladu zákona žalovaným. Proto navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce provozuje malou vodní elektrárnu a v minulosti odebíral z toku vodu v množství, které by mohlo ohrozit zvláště chráněnou část přírody. Proto již v r. 1995 byl vysloven zákaz odběru, nebude-li zachován minimální průtok v hodnotě 0,245 m³/sec. zaručující biologické funkce a migraci vodních živočichů přes jez. Vrchní soud toto rozhodnutí zrušil rozsudkem č. j. 5 A 75/96 - 32 jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Po zrušení daného rozhodnutí bylo řízení

zastaveno, neboť předmětné odběrní místo - jez, bylo zničeno povodní v r. 1997. Rozhodnutím SCHKO Jeseníky ze dne 23. 5. 1995 byla žalobci uložena pokuta za nedovolený zásah do biotopu, rozhodnutí bylo žalovaným potvrzeno, ovšem zrušeno Vrchním soudem v Praze rozsudkem č. j. 6 A 198/95 - 29 z důvodů, že odběr vody odpovídal povolení vodohospodářského orgánu, když ovšem vyslovil, že toto povolení je aktem patrně nulitním. Po zrušení tohoto rozhodnutí bylo řízení zastaveno pro prekluzi postihu. Pokud jde o žalobní tvrzení o souhlasu stavebního úřadu, učinil žalovaný v řízení závěr, že původní povolení se nemůže vztahovat na nový odběrní objekt, který s původním není totožný ani umístěním ani provedením. Novela stavebních předpisů (zřejmě § 49 odst. 2 vyhl. č. 132/1998 Sb.) pak umožňovala obnovu povodní zničených objektů na ohlášení, ovšem v daném případě nebyly naplněny podmínky takového postupu, protože byl stavěn objekt jiný - žalobce sám tvrdí, že původní jez nemohl být obnoven. Tedy pro jiný a jinde umístěný objekt nemůže být platné povolení k nakládání s vodami vydané pro provoz jiného objektu. Nadto Vrchní soud v rozsudku č. j. 6 A 198/95 - 32 hodnotil vodoprávní rozhodnutí jako nulitní, vodohospodářský orgán se sám snažil toto rozhodnutí nezákonnou formou opravit, když původní rozhodnutí bylo nesmyslné, neboť povolený odběr vody by provoz MVE ani neumožňoval. Množství vody ponechané v toku po odběru je faktorem, který může ovlivnit ekostabilizační funkce toku a života v něm. Důkazy v řízení shromážděné nasvědčují závěru, že odběr je v daném případě činností, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně či zvláště chráněné části přírody. Podmínky pro uplatnění § 66 zákona o ochraně přírody byly tedy podle názoru žalovaného splněny. Vodní tok je významným krajinným prvkem ze zákona a stanovení míry, po jakou může být prováděn odběr vody, je předmětem správního řízení. V daném případě se tím nikdo nezabýval, a pokud ano, tak ve vztahu k jinému jezu, na jiném místě, v jiných poměrech. Hodnotit vliv staveb a činností je povinností ve stavebním řízení, proto také bylo rozhodnuto o zákazu do doby vydání stavebního povolení. Dále žalovaný poukazuje na právní předpisy podle nichž musí být takové hodnocení ve stavebním řízení provedeno. Žalovaný se v odvolacím řízení zabýval i tvrzenou otázkou podjatosti. Sám žalobce uvádí, že podjatost nespátřuje v naplnění formálních znaků zákona, ale ve způsobu aplikace zákona úředníkem. Přístup jednotlivého pracovníka správního orgánu může vycházet z neobratnosti, z rozdílného výkladu právních předpisů na úseku ochrany životního prostředí různými orgány, když se nepodařilo odstranit nečinnost jiných orgánů, k níž podle žalovaného v dané věci dochází. Proto si žalovaný musel učinit závěr o některých vodoprávních otázkách, jako o předběžných, sám. Ze všech těchto důvodů žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

Žalobce replikoval, že se jedná o zcela rozdílný přístup k problému mezi ním a žalovaným vyplývající z obecné nechuťi ochranářů k provozu malých vodních elektráren. Namítaná podjatost proto spočívá i v tom, že rozhodující úředníci vidí v provozu MVE škodlivý prvek a takto k nim přistupují a k tomu si přizpůsobují i zákony.

Věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 31. 12. 2002, proto byla podle § 132 zákona 150/2002 Sb., soudní řád správní, postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) - tedy v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu.

Žalovaný sdělil k výzvě soudu, že jeho úvahám o nečinnosti vodoprávních orgánů nasvědčuje nynější situace, kdy se žalobcem bylo zahájeno řízení ve věci změny povolení nakládání s vodami a současný stav byl v tomto řízení hodnocen jako rozporný s platným povolením a připojil dopis Okresního úřadu Bruntál, referátu životního prostředí ze dne

12. 2. 2002 o zahájení vodoprávního řízení se žalobcem, v němž se mj. konstatuje, že již v r. 2000 byl žalobce upozorněn na nutnost změny původního povolení vydaného na jiné odběrní místo.

Žalobce k výzvě soudu předložil kopii protokolu ČIŽP ze dne 26. 4. 2000 (konstatováno, že nebylo zjištěno žádné porušení povinností stanovených vodním zákonem), kopii protokolu Správy CHKO Jeseníky ze dne 14. 2. 2002 (zastáván názor, že povolení k odběru vody je platné) a kopii protokolu ze státního dozoru v ochraně přírody ze dne 14. 2. 2002 (odběrní objekt je legální stavbou, ale stávající vodohospodářské povolení vyžaduje změnu v citaci kilometráže).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

O žalobních námitkách uvážil následovně:

Z řady námitek za nejzávažnější je třeba považovat námitku, že vůbec nebyly naplněny podmínky pro uložení předmětného zákazu, když žalobce zejména poukazuje na skutečnost, že vodohospodářskou stavbu považoval za legální a odběr vody za povolený. Podle § 66 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ve znění rozhodném v r. 1999) bylo možno omezit nebo zakázat činnost, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody. Rozhodnutí o takovém omezení či zákazu je v pravomoci orgánu ochrany přírody. Ten také posuzuje naplnění podmínek, tedy existenci a míru ohrožení částí přírody, kterým je tímto ustanovením poskytována ochrana. Toto posouzení ovšem nemůže být libovůlí. Musí vycházet z řádně zjištěného skutkového stavu, zjištěné skutečnosti musí být v souladu se zákonem vyhodnoceny, a závěr musí být ve vydaném rozhodnutí dostatečně zdůvodněn. Činností, o kterou se v daném případě jednalo, bylo zadržování a odběr povrchových vod z vodního toku Střední Opava. Tento vodní tok byl biotopem zvláště chráněného živočicha vranky pruhoploutvé (proti tomuto zjištění žalobce ničeho nenamítá), součástí chráněné krajinné oblasti, a tedy podle § 25 odst. 2 zákona o ochraně přírody předmětem ochrany s omezením hospodářského využití s cílem zachování a vytvoření optimálních ekologických funkcí. Zadržování a odběr vody pro provoz malé vodní elektrárny by mohl teoreticky způsobit nedovolenou změnu a využití postupu podle § 66 zákona o ochraně přírody tak nebylo ve vztahu k dané činnosti vyloučeno. Přitom se nemusí jednat o hrozbu fakticky naplněnou, tedy nemusí být zjištěno, že změny již skutečně nastaly; zákon možností daného postupu sleduje předcházení negativním důsledkům, postačí tedy možnost ohrožení. Takovou možnost ohrožení lze spatřovat i v živelném dlouhodobém odběru vody z vodního toku, tedy v odběru, u něhož nebyl příslušným orgánem posouzen jeho přípustný rozsah z hlediska vlivu na dané přírodní podmínky. Přitom ani skutečnost, že by se jednalo o odběr povolený, by z hlediska využití ustanovení § 66 zákona o ochraně přírody nebyla rozhodující, neboť takové povolení vychází z určitých standardních podmínek. Mohou však nastat situace, kdy i povolená činnost se stane hrozbou a je nezbytný zákaz činnosti dříve jiným orgánem povolené. Rozhodující pro užití zákazu činnosti podle § 66 zákona o ochraně přírody tedy je hrozba změn chráněných částí přírody v důsledku realizované činnosti, ať povolené či nikoliv. Jde-li však o činnost nepovolenou, je o hrožení přírody reálné, neboť nejsou stanoveny ani respektovány žádné meze. K tomu jsou zjištění učiněná ve správním řízení dostačující, po zahájení řízení bylo provedeno místní šetření konstatující neměřitelný průtok vody v místě zadržování a odběru vody, a tomu koresponduje i sdělení správce vodního toku (L. Č. r. a. s.) ze dne 13. 7. 1999 o výsledku jeho šetření, kdy bylo zjištěno, že zemní hráz postavená přes tok brání průtoku vody. Není přitom sporu o tom,

že jde o území chráněné krajinné oblasti, rovněž tak existenci chráněného biotopu žalobce nezpochybňuje. Vůči žalobci byla vedena v dané souvislosti i jiná řízení, když využití poznatků z těchto jiných řízení, v daném správním řízení není vyloučeno. Vytyká-li žalobce žalovanému, že vycházel pouze ze zjištění učiněných před prvostupňovým orgánem, nelze v tom shledat porušení zákona. Žalovaný vychází z těchto zjištění, pouze z nich důsledněji dovozuje právní závěry a obsáhleji zjištěné skutečnosti hodnotí ve vztahu k užitému opatření. Soud nemůže přihlížet k žalobcem předloženým výsledkům kontrol konaných po vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Porušení zákona co do úplnosti skutkových zjištění (§ 46, § 32 a násl. zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení) tak soud neshledal.

Pokud jde o náležitosti vydaných rozhodnutí, která žalobce považuje za nepřezkoumatelná, a to zejména pokud jde o rozhodnutí prvostupňové, je pravdou, že prvostupňové rozhodnutí obsahuje důvody nedostatečné, když vychází pouze z toho, že odběr vody považuje v daném místě za nepovolený. Vady prvostupňového rozhodnutí však mohou být odstraněny v řízení odvolacím (§ 59 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů). Zákonost konečného rozhodnutí ve věci je také soudem k žalobě zkoumána. V daném případě žalovaný změnil prvostupňové rozhodnutí ve výroku (§ 59 odst. 2 spr. řádu), a to upřesněním ukládaného zákazu a jeho časovým omezením, aniž se přitom odchýlil od předmětu řízení, a v odůvodnění v souladu s ust. § 47 odst. 3 spr. řádu zdůvodňuje i naplnění podmínek zákazu, tedy ohrožení spočívající ve vlivu zadržování a odvádění vody na nutný minimální průtok a ohrožení konkrétního chráněného biotopu. Časové omezení pak vztahuje k vydání povolení k odběru vody příslušným rozhodnutím vodohospodářského orgánu. Takové povolení je sice vydáváno podle zákona o vodách (tehdy § 8 odst. 1 písm. a/ zákona č. 138/1973 Sb.), ale v rámci takového řízení vodohospodářský orgán rozhoduje v součinnosti s orgánem ochrany přírody (§ 65 zákona o ochraně přírody); tedy ve vodoprávním řízení by mohly být podmínky ochrany ekosystému uplatněny tak, aby k ohrožení nedocházelo. Žalobce namítá, že byl držitelem takového povolení, které bylo vodohospodářskými orgány považováno za platné a zpochybnění jeho zákonosti v rozsudku Vrchního soudu zn. 6 A 198/1995 – 20 ze dne 24. 3. 1998 nemělo na existenci povolení žádný vliv. I v tom shledává nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, a nesprávnost skutkových zjištění, když odběr považuje za povolený a za takové situace vydání zákazu za protiprávní. Vrchní soud v Praze v daném rozsudku (ve věci žaloby proti rozhodnutí o uložení pokuty) sice hodnotil vodoprávní rozhodnutí jako nicotné, je však pravdou, že nebyl nadán pravomocí nicotnost deklarovat (takovou možnost zákon v té době neznal) a nemohl je ani zrušit, neboť proti němu podaná žaloba nesměřovala. Takové rozhodnutí je třeba považovat za existující; z hlediska dané žaloby je však tato skutečnost zcela nerozhodná. Rozhodnutí ONV Bruntál ze dne 2. 10. 1989 č. j. Voda-3600/89-235-Vo včetně opravy ze dne 12. 12. 1995 č. j. Voda 6305/95/IV-235-Vo-ŽP se totiž týká odběru vody z vodního toku Střední Opava v říčním km 3600 pro zřízení vodohospodářského díla, jehož zřízení v daném místě je tímto rozhodnutím rovněž povolováno. Žalobce sám uvádí, že se jedná o jiné vodní dílo umístěné v jiném místě než stávající, jen zdůvodňuje proč musel vodohospodářskou stavbu umístit jinde. Tyto důvody nejsou rozhodné. Podstatné je, že pro provoz nového vodohospodářského díla umístěného v jiném místě vodního toku (km 3650) odběr vody povolen nebyl. Nelze vycházet z toho, že žalobce vykonával povolenou činnost, povolení se vztahovalo k jinému vodnímu dílu, k jinému místu vodního toku, když nebylo posuzováno, zda provoz nového díla vyžaduje stejné množství vody a zda jsou přírodní podmínky v novém místě shodné a odběr vody v potřebném množství je možný bez negativního vlivu na chráněný zájem. Je rovněž zcela irelevantní, že žalobce ohlásil obnovu vodního díla vodohospodářskému orgánu, zákonný důsledek ohlášení nemohl nastat, jednalo-li se o stavbu jinou, v jiném místě, než byla stavba zničená povodní. Navíc jen skutečnost, zda jde o stavbu povolenou či nikoliv, není rozhodná

pro závěr o ohrožení chráněné části přírody. Odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného hodnotí ve vztahu k užitému zákonnému ustanovení rozhodné skutečnosti, tedy hrozbu změny poměrů a její negativní vliv na chráněnou část přírody. Hodnotí-li navíc skutečnosti další, byť z hlediska užitého zákonného ustanovení podružné, není to na újmu přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

Soud tak dospěl k závěru, že skutkové podklady byly pro vydání rozhodnutí dostačující, a že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a podmínky užití předmětného opatření byly naplněny a v konečném rozhodnutí i dostatečně odůvodněny.

Za takového předpokladu je namístě se zabývat další závažnou žalobní námitkou směřující proti zákonnosti postupu v řízení, a to že v řízení před správním orgánem prvního stupně rozhodoval podjatý pracovník. Důvody podjatosti přitom žalobce spatřuje v tom, že zákon byl vykládán tímto pracovníkem „po svém“, že vykládal zákon, aniž k tomu byl oprávněn, když taková oprávnění má pouze soud, a že se žalovaný s namítanými důvody podjatosti vypořádal nepřesvědčivě.

Podle § 9 odst.1 spr. řádu je pracovník správního orgánu vyloučen z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti a podle odst. 2) téhož ustanovení je vyloučen také ten, kdo se v téže věci zúčastnil řízení jako pracovník správního orgánu jiného stupně. Pokud vznesl účastník řízení námitku podjatosti, musí být o tom, zda je pracovník z řízení vyloučen, rozhodnuto (§ 12 spr. řádu). K tomu ze spisu vyplývá, že námitku podjatosti vznesl žalobce podáním ze dne 26. 6. 1999, když v ní popsal historii všech řízení vedených v souvislosti s jeho malou vodní elektrárnou a jejím provozem od r. 1989 a zejména poukázal na skutečnost, že Mgr. B. po povodni v r. 1997 proti němu vedl řízení a jiným orgánům k zahájení řízení podával neoprávněné podněty, v průběhu správních řízení porušoval zákon, když důsledkem jsou značné škody na ušlém zisku a provozních nákladech. V tom spatřuje osobní averzi a diletantský postup jmenovaného pracovníka. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce nepoukázal na zákonem předpokládané naplnění znaků podjatosti, které by mohly vést k rozhodnutí o jeho vyloučení. Vzhledem k tomu, že své podání žalobce takto označil a důvody v něm uvedené také za důvody pro vyloučení považoval, bylo třeba o podání jako o návrhu na vyloučení rozhodnout. Tak se stalo rozhodnutím ze dne 29. 11. 1999 a dále se námitkou podjatosti znovu zabýval žalovaný v napadeném rozhodnutí, když žalobce na podjatost rozhodujícího pracovníka prvostupňového správního orgánu poukázal i v podaném odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalovaný dospěl k závěru, že uplatněné námitky poukazují na běžnou činnost pracovníka správního orgánu a osobní averzi nelze z ničeho dovodit, přitom uznal, že v činnosti prvostupňového orgánu se vyskytly určité nedostatky, které ovšem nejsou výrazem podjatosti. Takové závěry odpovídají zákonu. Správní orgán oprávněný ze zákona k určitému rozhodování tuto činnost vykonává svými pracovníky, jejichž odborná způsobilost může být různá. K nápravě případného nezákonného postupu či rozhodnutí správní řád předpokládá dvouinstančnost řízení, proti konečnému rozhodnutí lze brojit i soudní žalobou. Takové mechanismy mají odstranit důsledky porušování zákona ve správním řízení k němuž dochází, aniž by se jednalo o výraz podjatosti konkrétního pracovníka ve vztahu ke konkrétním účastníkům řízení. Pokud jde o oprávnění vykládat zákon, pak v případě zákonných pojmů, které nejsou definovány nebo jejichž obsah není jednoznačný, musí správní orgán o naplnění pojmu uvážit. Takové uvážení není obecně závazné, v odvolacím řízení i v přezkumném řízení soudním lze takovou úvahu přezkoumat co do jejího souladu se zákonem, co do správnosti a úplnosti podkladů úvahy i co do logiky

z nich vyvozených závěrů. Pokud správní orgán vážil splnění podmínek pro uložení zákazu činnosti, musel provést hodnocení, zda jsou splněny podmínky zákona a hrozí nedovolená změna obecně nebo zvláště chráněných částí přírody. Přitom zákon nevykládá, co se takovou změnou rozumí a posouzení vždy bude věcí úvahy rozhodujícího orgánu; v daném případě úvaha nepostrádá podkladů, je jejich logickým vyústěním a nevybočuje ze zákonného rámce.

Rozhodnutí správního orgánu mají být podle § 3 odst. 4 správního řádu přesvědčivá; přesvědčivost rozhodnutí ve vztahu ke konkrétnímu účastníku řízení ovšem spočívá v subjektivní akceptaci rozhodnutí a jeho důvodů. Pokud k ní nedojde, neznamená to, že jde o rozhodnutí nepřesvědčivé; nedostatek akceptace může vycházet z osobního postoje k věci, a to zejména tam, kde jde o rozhodnutí ve vztahu k účastníku řízení nepříznivé. Soud námitku nepřesvědčivosti napadeného rozhodnutí důvodnou neshledal.

Žalobce dále v replice na vyjádření žalovaného upřesňuje, že pracovníci ochrany přírody mají obecně nechuť k provozu malých vodních elektráren, považují je za škodlivý prvek, a proto provozovatelům, a tedy i jemu, takovou činnost všemožně ztěžují. Takový závěr je nedoložený; v tom, že pracovníci ochrany přírody dbají na naplnění zákonných podmínek provozu, a to ve vztahu k ochraně přírody, nelze spatřovat podjatost, když jde o výkon jejich zákonné pravomoci (§ 78 zákona o ochraně přírody). S tím úzce souvisí žalobní námitka o přednosti naplňování ducha zákona nad jeho strohou literou, když žalobce i v argumentaci o škodlivosti provozu MVE shledává podjatý postoj. Uvedená citace z důvodů napadeného rozhodnutí je nepřesná. V odůvodnění je uvedeno, že zásah do přirozeného toku spočívající v odvedení části vody pro potřeby MVE může škodlivě způsobit změnu obecně i zvláště chráněných částí přírody, a proto také nakládání s vodami podléhá povolení činnosti. Zásadní nesoulad v názoru, zda šlo o odběr povolený, pak je příčinou rozdílných postojů žalobce a žalovaného. Jak však uvedeno výše, nešlo v daném místě a k danému účelu o povolené zadržování vody a její odběr a nelze tedy žalobci přisvědčit v ničem, co dovozuje z opaku. Veškerým problémům vyplývajícím z předmětného zákazu bylo možno předejít opatřením povolení odběru vod v daném místě a pro dané potřeby (pokud by požadovaný odběr byl z hlediska ochrany přírody reálný - to by bylo v příslušném vodoprávním řízení posouzeno). Pokud jde o nadřazení ducha zákona nad jeho znění, lze těžko v přezkumném řízení soudním takovou námitku posoudit, když soud zkoumá jen zákonnost rozhodnutí, které může zrušit buď pro rozpor se zákonem nebo pro vady řízení (§ 76 odst. 1, 2, § 78 odst. 1 s. ř. s.). Duch zákona je něčím nehmotným, nekonkrétním a lze na něj soudit jen z proklamací o účelu zákona a z idejí, které zákon zosobňuje a rozpracovává. Jistě jej však nelze spatřovat v negaci zákonných ustanovení a nelze s odvoláním na něj zákon obcházet či předpokládat jeho popření. Navíc i odkaz na ducha zákona vždy vychází z určitého subjektivního postoje k chráněnému zájmu či naopak k uplatňovaným omezením.

Ze všech těchto důvodů soud shledal, že z hlediska žalobou uplatněných námitk napadené rozhodnutí žalovaného obstojí, tedy že žaloba není důvodná. Proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodoval bez jednání, za podmínky souhlasu účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Žalobce neměl v tomto přezkumném soudním řízení úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému pak náklady přesahující běžnou úřední činnost v tomto řízení nevznikly. Proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. 7. 2003

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu